

סודי ביותר -
למכותבים בלבד - ללא תפוצה נוספת

ביטחון המדינה 50 שנה

: ראש הממשלה ושר הביטחון

(Handwritten signatures and dates)
10/10
13/10

זוון: ירדן-חסדרי חגבול

- החלך דיוני היום נפגשנו עם הירדנים בפורום מצומצם וסגור ודנו בסוגיה דלעיל.
המשתתפים מצידם: טראונה וחצאונה
המשתתפים מהצד הישראלי: רובינשטיין וקוחנובסקי
- בראשית הדברים הבהירו הירדנים את העמדה כפי שהועברה אלינו בצינור אחר.
עיקריה של עמדה זו:
חסדר חכירה בבקורה (נחריים) חסדר חכירה (ליתר דיוק "שימושים") בשטחים המעובדים בערבה וויתור על כל הקרקעות ממזרח לקו שביתת הנשק שאין בהן עיבודים כנגד הבטחת כמויות מים בערבה.
החכירה והשימושים שהירדנים מדברים בהם הינם קצובים בזמן (כנראה 20 שנה) אך ניתנת לחידוש ואולם התחייבותם שלא להפקיע את הקרקע תהא מוגבלת בזמן. הם ערים לקשיים השונים בקשר לפרטי החכירה או השימושים, כמו זכות הכניסה השיפוט, מיסים וכו'.

3. חשבנו כי רעיון זה בלתי קביל עלינו (פרט לבקורה) ואנו מעדיפים פתרון ברור ובלתי מסובך. חוברר בהמשך כי לכאורה ישנן שלוש חלופות לשוב המחלוקת:

א. חילופי שטחים (ברוח ההצעה הירדנית כפי שזו נמסרה לנו בדיוני בית

- ב. הסדרי חכירה כפי שהירדנים מציעים - הודענו כי מבחינתנו זו האפשרות הפחות מועדפת, וככל שהדבר תלוי בנו, אין היא קבילה.
- ג. בהעדר הסכמה על חילופי שטחים ייתכן כי לא יהיה מנוס מקיום בוררות, שכן עפ"י חלופה המוצעת ע"י הירדנים אין לנו מה להפסיד בבוררות. (כל זאת כמובן לאחר שהלכנו כברת דרך ענקית לכיוון הירדנים כדי להגיע לחוזה שלום).
4. הירדנים הגיבו וציינו כי עמדתו של המלך היא נגד בוררות וזאת משום רצונו לפתור הסכסוך לאלתר. אין הם שוללים אף אחת מהחלופות האחרות.
5. כמו כן טענו הירדנים כי לעניין חילופי שטחים-הרי לנוכח העובדה שהם גוסרים שטח טוב ומקבלים שטח רע-עליהם לקבל שטחים ביחס העולה על 1:1. על כך הגבנו כי הדבר מהווה חריגה מהצעותיהם כלפינו (בדיוני בית גבריאלי ובמסמך ה- 18.9.94) וכן כי אותם שטחים "טובים" אינם אלא שטחים רעים שאנו השבחנו.
6. לאחר ליבון נוסף העלו הירדנים הצעה כלהלן שהינה הצעה בלתי פורמלית וטעונה אישור הדרג המדיני שלהם:
- א. באיזור נהריים-בקורה-יקויים הסדר חכירה (הם מציעים 20 שנה עם אופציות לחידוש).
- ב. האזורים המעובדים בערבה יועברו לריבונות ישראלית וכנגד זה תינתן לירדנים תמורה בקרקע ממערב לקו שביתת הנשק ביחס של 1:1. (זו תהיה המלצתם).
- ג. כל יתר השטחים יוחזרו לירדן ואולם הירדנים יתחייבו להסכם השלום להבטיח לנו אספקת מים בכמות שתוסכם באיזור הערבה וזאת כנגד מחוייבותנו לאספקת מים להם בצפון הארץ.
- ד. באיזור אילת ובריכות המלח-תתקבל עמדתנו.
7. בשיחה עם נח כינרתי ביקש הוא להוסיף אלמנט נוסף (אשר טרם מסרנו לירדנים והוא קביעת תפעול מקורות המים בערבה ע"י ישראלים, אלא אם יקבע אחרת

8. הוטל טנטטיבית על מכיני המפות אצלנו ואצלם להכין במשותף מפה אשר תקיף את השטחים המעובדים בלבד (בכך ממילא יקטן שטח המחלוקת, עפ"י חישובים נסים בכ-20 קמ"ר).

9. אין צורך לומר שהחסדר שעליו דובר עדיף על הסדרי השימושים באשר הוא מבטיח מחד גיסא ריבונות ישראלית בכל השטחים המעובדים, מבטיח מאידך גיסא את מקורות המים לשטחים אלה.

בנסיבות הנוכחיות המלצתנו היא לחילופי שטחים על סמך העקרונות דלעיל. האמור כמובן לפני שקיבלנו הודעת מזכ"צ על הדיון מחר.

10. לחלן בקיצור מדיוני היום:

א. אוירה טובה

ב. פתיחת מליאה פורמלית בילטרלית ואחר כך מליאה של הועדה המשולשת.

ג. ועדות:

1. גבולות - נושאים טכניים של סימון הגבול.

2. עמק בקע הירדן ליטוש סופי של מסמך ה-TOR לקראת קזבלנקה.

3. ביטחוני - א. הצעותינו בקשר למנגנוני קישור.

ב. הסדרי בניית אמון ימיים.

4. תחבורה - נושאי ספנות.

5. איכות סביבה ואנרגיה - תכנית עבודה.

6. בריאות

7. חקלאות - וטרינריה

8. תיירות

זר יהיה מפגש תעופה אזרחית כולל מפגש רפי חר לב עם מקבילו הירדני.

עד כאן
אלי רובינשטיין